

[Albrechtsen]

og fremmest med vort naboland i syd – herunder hvor mange af disse nye våben der skal tilgå det fælles nordtysk-danske NATO-forsvar – kan Danmark endnu nå at sige nej til. Derfor skal jeg på vegne af mig selv og hr. Thoft fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget pålægger regeringen at arbejde aktivt for et stop for enhver udstationering eller opstilling af nye eller moderniserede atomvåben i Europa, herunder nye kortdistanceatomvåben, atomartillerigranater, flybomber m.v., samt at arbejde aktivt for nedtagning af de opstillede mellem- og kortdistanceatomvåben i såvel Øst- som Vesteuropa.

Endvidere pålægger folketetinget regeringen at sikre, at der ikke med dansk tilslutning træffes beslutning i NATO om nye eller moderniserede kortdistanceatomvåben, uden at folketetinget forinden har godkendt dette.

Endelig pålægger folketetinget regeringen at meddele NATO, at Danmark vil modsætte sig enhver plan eller beslutning om udstationering af neutronvåben.

Herefter går tinget over til næste sag på dagsordenen.«

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår i forhandlingen.

Lasse Budtz (S):

I den efterhånden meget omfattende nationale og internationale debat om sikkerhedspolitikken er det, synes vi, ofte blevet overset, at NATO faktisk har gennemført ganske omfattende beslutninger om reduktioner i atomvåbenlagrene, når det gælder de helt korrtrækkende atomvåben og blandt dem de såkaldte slagmarksvåben.

I forbindelse med dobbeltbeslutningen blev der, som vi har hørt, i 1979 truffet beslutning om at trække ca. 1.000 af disse våben tilbage, og i 1983 kom så den anden beslutning, om en yderligere reduktion på 1.400 kortdistanceatomvåben. Det er den beslutning, der kaldes Montebellobeslutningen på grund af den geografiske placering af forhandlingen.

Ifølge NATOs forsvarsminister og også vores egen og den militære øverstkommanderende vil man i 1988, når tilbagetrækningen er gennemført, være nået ned på det laveste niveau, NATOs atomvåbenlagre i Europa har haft i 20 år. Vi andre, der ikke sidder tæt på beslutningsprocessen, må stole på disse tal, og det er der faktisk også grund til.

Ifølge general Rogers' planer vil man i strategien lægge mindre vægt på kortdistancevåben, også fordi de er sårbare og mange af dem helt forældede, også rent strategisk. Dette fremgår bl.a. af en rapport til North Atlantic Assembly, som ikke er blevet draget i tvivl. Det hænger også sammen med en beslutning om at søge gennemført en strategi, der ikke bygger på tidlig anvendelse af atomvåben. Ud fra denne tankegang har man besluttet f.eks. helt at afskaffe de såkaldte atomlandminer, men der synes ifølge tilgængelige oplysninger også at være tale om en vis reduktion af atomartillerigranaterne og flere typer af atomartiluftskys, der føres frem med forskellige typer af kortdistanceraletter.

Det glæder mig, at forsvarsministeren mener, det er muligt at komme endnu længere ned end til det antal på 4.600, som ministeren nævner, men spørgsmålet er, om der, når man tæller de franske og de britiske med, så ikke snarere er 7.000 tilbage. Alligevel er der altså en bevægelse i den rigtige retning, og så langt, så godt.

NATOs erkendelse af disse kortdistancevåbens i hvert fald delvise uanvendelighed må vi selvfølgelig hilse velkommen. De er sårbare, og mange af dem er, som vi ved, helt forældede. Dertil kommer, at har man dem, kan man meget let forestille sig, at man tvinges til at bruge dem hurtigt, fordi mange af dem er opstillet i den første frontlinje. Nu indskrænker man dem åbenbart, bl.a. for ikke at havne i den situation, som kaldes »Use them or lose them«, som det siges på engelsk, brug dem eller mist dem, men der er et men. Det er meningen at modernisere de resterende kortdistancevåben af atomar art, og samtidig er det tanken at erstatte nogle af de våben, der trækkes tilbage, med avancerede konventionelle våbentyper.

Det sidste spørgsmål er ikke umiddelbart omfattet af forespørgslen til ministeren i dag. Det er derimod en mulig modernisering af de små, korrtrækkende atomvåben. Det er